

Beknopte geschiedenis van de locatie

Natuurgebied de Nieuwkoopse Plassen en de Haack, centraal gelegen tussen de estuaria van de vroegere Rijndelta, heeft zich in de laatste 2000 jaar ontwikkeld van veenmoeras tot typisch Nederlands cultuurlandschap. Voor het begin van de jaartelling kreeg het veenmoeras vooral zijn vorm door fluctuaties in het klimaat en zeespiegelbepalingen. Hoewel deze factoren nog steeds invloed hebben op het landschap wordt van de vroeger middeleeuwen zichtbaar dat de mens een grote rol gaat spelen. Vanaf dit moment verandert het landschap in hoog tempo onder invloed van landontginningen, waterbeheer en politiek.

Het landschap van Noordland bestond in het begin hoofdzakelijk uit veenmoeras en getijdengebied. Vanaf de vroege middeleeuwen begint men dit land langzaam toegankelijk te maken. Rondom de Nieuwkoopse Plassen zijn deze ontwikkelingen nog steeds duidelijk zichtbaar. In het jaar 1000 begonnen in dit gebied, genaamd Miland, kleine ontginningen vorm te krijgen. Op droger gelegen kleigronden rondom de meanders van de Meije werden er hofstedes gebouwd van waaruit de ontginning plaats vond. Ontsluiting ging enkel via het water en dus was een locatie dicht bij een rivierarm belangrijk. Door het graven van sloten en wettingen lieten de ontginners het waterpeil zakken. Hierdoor werd het moeras bruikbaar als akkerland verkreeg het enige landbouw waarde.

Rond het begin van de 13e eeuw wordt het Miland ter ontginning uitgegeven door Bisschop Hendrik van Vianen van het Bisschoppdom Utrecht. De landen konden hiermee op grote schaal en onder gecentraliseerd bestuur worden ontgonnen op basis van een cope-overeenkomst. In deze overeenkomst werden de rechten en plichten van de ontginners geëld en bepaalde het perceel van 1250 bij 113 meter voor elke cope. Het ontginningsgebied omvatte de Myepolder, de heerlijkheid Nieuwkoop & Noorden, Achttienhoven, Zegveldbroek, Zegveld en Kamerik Myzijde.

Er heersde echter grote onduidelijkheid over welke polder deel uitmaakte van het Sticht (Utrecht) of van het Graafschap Holland. Het Miland werd hierdoor een soort niemandsland in het gebied met de nodige strubbelingen als gevolg. De onduidelijkheid over het Miland werd beslecht in het Charter van 14 november 1366 van Hertog Albrecht van Beieren, Ruwaard van Henegouwen, Holland, Zeeland en Friesland. Hierin wordt vastgesteld waar de grens exact loopt en wie er heerschapp heeft over welke polder. Om de grens ook in het landschap duidelijk aan te geven krijgt het Hoofwaterschap Woerden (1322) de opdracht een dijk aan te leggen langs zuidelijke oever van de Meije die het voor de Stichtse polders noodzakelijk maakte om nieuwe afwateringskanalen richting de Rijn te maken. Afwater-

ing via de Meije was door de dijk immers onmogelijk geworden. Polder Achttienhoven werd hierbij gesplitst door de Hollandse Kade. Het Stichtse deel hiervan staat tegenwoordig bekend als natuurreervaat de Haeck.

De ontginningen werden tot de 16e eeuw voornamelijk gebruikt als akkerland. Turf werd slechts plaatselijk gewonnen op zeer kleine schaal. De uitvinding van de baggerbeugel (1530) bracht hier echter verandering in. Stadsbranden in grote steden zorgden voor een enorme vraag naar bakstenen. Om deze te bakken gebruikte men voornamelijk turf. Vanaf eind 16e eeuw is de turfwinning hoevel grotereels illegaal, in volle gang. Grote aantallen bakstenen werden weggegooid en de legakkers worden overspoeld met water door de wind waardoor grote opgetegaten ontstaan in het landschap. De Nieuwkoopse Plassen zijn dan ook een direct resultaat van de turfwinning die tot in de 19e eeuw plaatsvond.

[illegible]

De ontwikkeling van veenmoeras tot natuurgebied de Nieuwkoopse Plassen en de Haec wordt dus gekenmerkt door veranderende natuurlijke- maar vooral ook culturele omstandigheden in het gebied. Naast de zichtbare sporen in het landschap zijn deze veranderingen uitvoerig beschreven in kaarten, geschriften, studies en archieven. De tekeningen in dit boek geven op basis van deze bronnen een inzicht in de belangrijkste gebeurtenissen en de gevolgen hiervan in het landschap en voor de habitats. Soorten zoals deze nu aanwezig zijn in het natuurgebied.

Oude situatie

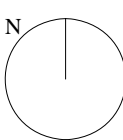
Oude bebouwing en huidig bouwkevel

Landschapsontworp met vervangende nieuwbouw
van de bestaande woning en bijgebouwen
Bosweg 6 te Woerdense Verlaat.

- Aanpassing en gedeeltelijke renaturalisering grondstuk
- Sloop bestaande woning (1599 m3)
- Sloop bestaande bijgebouwen (80 m2)
- Nieuwbouw woning (1281 m3)
- Nieuwbouw bijgebouwen (150 m2)
- Nieuwbouw entreebrug kavel

PEIL = - 1.593 NAP

Project	Woerdense Verlaat
Project Nr.	1902
Pagina Nr.	2
Tekening type	Situatietekening
Opdrachtgever	D. Valerio / H. Eriks
Datum	20-10-20
Versie	01
Formaat	A1
Schaal	1:1000

ENZO VALERIO

Enzo Valerio b.v.
Van Vollenhovenstraat 14 c
3016 BH, Rotterdam
NL

info@enzovalerio.com
+31 (0) 10 333 1909
www.enzovalerio.com

Wijzigingen	Datum
-------------	-------

[illegible]